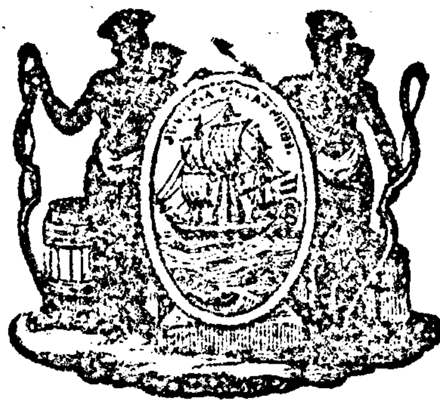
Ao. 1858. Dingsdag



No. 98. 17 Augustus.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 13 Augustus 1858.

Bij Koninklijk Besluit van den 7 April 1858 No. 51, zijn goedgekeurd de navolgende door den heer Gouverneur, gedurende het jaar 1856

1o. *gedane benoemingen en bevorderingen*, als:

Van Mr. E. A. van Emden, tot Gouvernements Secretaris.

Van F. W. Faerber, tot Raad Hoofd Ingeland in het district *Coronie*.

Van Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters, tot Auditeur Militair en Auditeur bij de Schutterij.

Van G. Duijckinck, tot provisionele Commissaris van Policie.

Van C. Landré, tot Stads Geneesheer.

Van H. A. Monsanto fils, tot Officier van Gezondheid 2e. klasse bij de Kompagnie koloniale Guides.

Van J. de Jong, tot Hoofd-Commies bij de Administratie van Financien.

Van C. P. Uhlig tot Geneesheer op het melaatschen Etablissement *Batavia*.

Van J. van Lier, tot de waarneming der betrekking van Havenmeester en Scheepsmeter.

Van J. Lammers, tot Conducteur der 1e. klasse met den rang van Adjudant onderofficier.

Van G. F. Kessel, tot Directeur van 's lands grond *Boniface*, tevens belast met de werkzaamheden der administrative policie.

Van B. Croes, A. Verschuur, H. van der Bult, J. Butler, B. Ezendam, J. J. T. den Hecker, C. P. Hoogvliet, J. Tijmes, H. B. J. Stroober, J. K. Woudenberg en H. C. L. Rink, tot Beambten van Policie.

2o. *Verleende eervolle ontslagen*, als:

Aan C. B. Kraijenhoff van Wickera, als Landdrost van *Coronie*.

Aan J. A. Muller Jz., als Stads Geneesheer.

Aan J. F. Favereij Jr., als Directeur van 's landsgrond *Boniface*, tevens belast met de werkzaamheden der administrative policie.

Aan W. C. van Thiel, als agent van policie.

3o. *Verleend ontslag*.

Aan H. Couzijnce, als agent van policie.

4o. *Bij de Stedelijke Schutterij*.

a. gedane aanstellingen en bevorderingen als:

Van H. H. Kramer, tot Kapitein.

Van J. de Jong en F. P. Kamerling, tot 1e Luitenants en Adjudanten van den Gouverneur.

Van B. E. Colaço Belmonte, tot 1e. Luitenant Adjudant bij het Bataillon.

Van J. W. Engelbrecht, tot 1e Luitenant.

Van C. W. Knauf, J. Meijers, E. Soesman en E. C. Wesenhagen, tot 2e Luitenants.

Van F. Harten, tot 2e Luitenant á la Suite.

b. Verleend *eervol* ontslag:

Aan F. P. Bouguenon, als kapitein.

5o. *Bij de Landelijke Schutterijen in de Divisien en Districten*:

a. gedane aanstellingen en bevorderingen, als:

Van W. van der Heijden en F. Carstairs, tot Kapiteins.

Van G. C. F. Leue, F. Boeddinghaus en J. C. Ellis, tot 1e Luitenants.

Van C. P. Bijl de Vroe, J. E. H. Hubert, H. Kettenbeld, A. M. Wesenhagen, C. Busch, S. Lijon, J. H. Cummings, S. van Lierop en H. E. van Meerten tot 2e. Luitenants.

b verleende *eervolle* ontslagen, als:

Aan M. W. van Brugh Duijckink en W. van Thol Jr., als kapiteins.

Aan J. Reinking, G. J. Halfhide en F. Wolff, als 2e Luitenants.

c Verleend ontslag.

Aan W. van der Vinne, als kapitein.

De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 13 Augustus 1858.

Bij Gouvernements resolutie van gister No. 5, is de Heer J. P. C. Uckerman geadmitteerd geworden als School-Onderwijzer binnen deze Kolonie.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 16 Augustus 1858.

Bij Gouvernements resolutie van den 13 dezer maand No. 12, zijn, onder de nadere goedkeuring des Konings:

a. Aan den Heer B. W. van der Vlugt, wegens vertrek uit de divisie, een *eervol* ontslag als Burger Kapitein der divisie *Beneden Commewijne* verleend; en

b. Tot Burger Kapitein van opgemelde divisie benoemd den Heer H. L. G. Kleine, oud Burger Kapitein.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 15 Augustus 1858.

Op den 6 Augustus 1858 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Jahacob de Miranda
en
Hermina Semire van Zorgen.

Willem van der Heijden
en
Petronella Maria Charlotte Sacoto Stuger.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
J. F. SAILE VANIER.

Tweede Afkondiging.

Transport.

[10203] Den 16n. Augustus 1858. A. J. da Costa qq. A. N. Monsanto aan A. Adriaans, van het Huis en Erf aan de *Maagden Straat*, N. W. La. C No. 80 O. W. La. D. No. 352*a*.

Paramaribo, den 16 Augustus 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

(10307) Over *vier* weken den juisten dag nader te bepalen, zal de Weesmeester bij het Departement der *Weezen*, met en benevens C. J. Hering nom. ux. in het openbaar doen veilen:

Het **ERF** met het daaropstaande gebouw gelegen aan de *Hooge straat* op den hoek van de *Rust en Vrede straat*, bekend onder La. E No. 352. *a* aankomende de minderjarige kinderen van wijlen J. C. Smith en de tweede ondergeteekende.

Paramaribo, den 16 Augustus 1858.

De Weesmeester voornoemd,
CHs. LIONARONS.

Mede voor C. J. HERING nom. ux.

Over *vier* weken, den juisten dag nader te bepalen, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels* in het openbaar doen veilen:

Het bloote **ERF** gelegen aan de *Hooge straat* bekend onder La. E No. 352 *b*, aankomende den *desolaten* boedel Seraphina Brenderff.

Paramaribo, den 16 Augustus 1858.

De Curator voornoemd,
CHs. LIONARONS.

SEQUESTERS

der plantaadje *Bentshope* bieden bij inschrijving het hoogste bod goedgekeurd wordende, te koop aan, tegen *Kontante Betaling*:

7 vaten SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper binnen 8 dagen van plantage af te halen.

Zullende de inschrijvings billetten ter Griffie van het Geregtshof tot **HEDEN MORGEN** ten 9 ure worden aangenomen. (10315)

Paramaribo, den 17 Augustus 1858.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den* 16 *Augustus* 1858.

Met de Engelsche schoener *Excelsior* is uit Demerary het berigt gebragt, dat onze koloniale stoomboot *Paramaribo*, na op den 8sten dezer van daar naar herwaarts vertrokken te zijn, den volgenden dag, uithoofde van manquement aan de machine, verpligt was wederom in die haven binnen te loopen; zullende onze mailpakketten met een zeilvaartuig worden verzonden.

De bestemming der dagbladen.

Wij lezen daaromtrent in de *Arnh. Courant*, het volgende:

Wat onlangs door den heer Thorbecke over het nut en de bestemming der dagbladen, in een constitutionneel land als het onze, werd gezegd, verdient niet alleen opmerking voor het oogenblik, maar behoudt, even als menige andere uitspraak van dien staatsman, eene blijvende waarde.

Kort en gedrongen als altijd, schetste de heer Thorbecke, bij de discussie over het zegelregt der dagbladen, in weinig regels de ware roeping en de wezenlijke bestemming der journalistiek.

Wat zijn tegenwoordig in ons land de meeste der dagbladen? Zeker lang niet altijd wat ze behoorden te wezen. Maar al te dikwijls verlagen zich sommige politieke bladen tot organen der volksdriften en tot werktuigen in de handen der demagogie. Vijandig tegen de bestaande orde der dingen, eene orde door den tijdgeest en de wezenlijke behoeften des volks gelijkelijk gewettigd, zoeken ze een deel der natie op te ruijen door het voorspiegelen van allerlei onmogelijke schrikbeelden en het uitstrooijen van onwaarheden, van lasterlijke aantijgingen, van ongerijmde beschuldigingen, van verkeerde en verminkte voorstellingen omtrent de bepalingen der constitutie. Alles in den regel nog wel onder het masker van ijver voor de godsdienst, en van gehechtheid aan de vrijheid des gewetens, die zeker nooit beter dan door de grondwet, welke zij bestrijden, kan gewaarborgd zijn.

En de dagbladen, die geenszins tot die verachtelijke kategorie behooren, ook zij beantwoorden zeker nog lang niet alle en niet altijd aan de eischen eener goede journalistiek. Om niet eens te spreken van de zoodanige die eigenlijk geen beginsel hoegenaamd in 't oog houden, zonder daarom zich te kunnen verheffen tot het standpunt eener volkomene onpartijdigheid, maar integendeel juist te meer aan personen hangen naarmate ze minder ijveren voor beginselen, — ook die welke geheel zelfstandig en naar een vast doel te werk gaan, blijven gemeenlijk nog verre verwijderd van het ideaal. Voor een groot deel is die onvolkomenheid aan de materiele belemmeringen te wijten, welke onze journalistiek nog door de haar drukkende lasten ondervindt, voor een deel echter ook aan andere oorzaken. Deze laatste hier in 't bijzonder na te gaan, zou ons te ver leiden; ééne echter, en wel, onzes inziens de hoofdoorzaak, hebben wij hier aan te duiden. Zij ligt, gelooven wij, in de woorden zelve van den heer Thorbecke opgesloten.

De journalistiek is hier te lande niet hoog genoeg gesteld. Men beseft nog niet algemeen wat zij zou kunnen zijn, indien zij dien trap van ontwikkeling had bereikt, waarvoor ze toch inderdaad vatbaar is. Van daar minder algemeene achting voor dagbladschrijvers als zoodanig; van daar dat de werkzaamheid aan het schrijven van een goed dagblad verbonden, de eerzucht onzer letterkundigen nog weinig opwekt; van daar eindelijk dat de wezenlijke talenten die zich wijden aan de journalistiek, slechts zeer gering en dan ook zeer beperkt in hunne krachten zijn.

»Dagbladen kunnen en moeten zich waardige organen van de openbare meening betoonen, hoofdgeleiders van politieke ontwikkeling." Zij kunnen die eerst worden, wanneer bekwame en zelfstandige mannen onder toejuiching hunner medeburgers de taak om ze daartoe te vormen op zich kunnen nemen, wanneer hunne eerzucht daarin bestaat, zich aan het hoofd van een algemeen geacht dagblad te zien geplaatst, of daaraan naar vermogen mede te werken.

»Dagbladen zijn soms de weêrklank van populaire hartstogten. Maar zij kunnen en moeten de stem worden van de nationale rede. Zij zijn het voertuig van den omgang der natie met zich zelve: het middel waardoor zij zich in hare onderscheidene schakeringen, toestanden en stemmingen leert kennen en doet kennen." — Men heeft de drukpers den vierden stand, en zelfs bij onze Engelsche naburen den eersten genoemd. Het woord is aardig, maar het zegt niet veel; het is zeer geschikt om de politieke drukpers te verblinden over hare eigene waarde, niet om deze werkelijk te verhoogen. Dit laatste kan, gelooven wij, slechts de ijverige betrachting van de zoo even aangehaalde uitspraak. Maar de natie zelve moet daartoe medewerken. De dagbladschrijver kan het niet alleen. De natie zelve, in hare hoogere en meest beschaafde kringen vooral, moet in eene goede drukpers inderdaad het orgaan van de openbare meening, het voertuig van den omgang van het volk met zich zelf *willen* zien, en dan, wanneer ook de materiele hinderpalen, gelijk wij thans mogen verwachten, zullen uit den weg zijn geruimd, dan kan ook de Nederlandsche journalistiek het ideaal naderbij streven, 't welk de heer Thorbecke ons in zoo scherpe en juiste trekken heeft voorgespiegeld.

Onlangs is aan de Tweede Kamer aangeboden het *verslag omtrent den staat der hooge-, middelbare- en lagere scholen over* 1856—1857. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Het gedrag der studenten aan de drie hooge scholen heeft geene aanleiding tot klagen gegeven, terwijl men over het algemeen reden had om over hunne vlijt en vorderingen tevreden te zijn.

Het aantal studenten aan de drie hooge scholen bedroeg in het afgeloopen jaar 1429, zijnde 16 meer dan in het voorafgaande jaar. Het aantal studenten bij de letterkundige, wis- en natuurkundige en regtsgeleerde faculteiten heeft nagenoeg geene verandering ondergaan, maar het getal medici is aan alle hooge scholen, vooral te Groningen, verminderd, terwijl het aantal studenten in de godgeleerdheid aan alle hooge scholen eene vermeerdering heeft ondergaan.

Te Leyden werden bij de verschillende faculteiten in den loop van dit studiejaar 205 kandidaatsexamens afgelegd. Op 49 van deze werd de hoogste graad verleend, op 75 de tweede en op 70 de laagste, terwijl 11 adspiranten afgewezen werden. Het aantal promotiën bedroeg 85, dat der dissertatiën 53, terwijl bij de regtsgeleerde faculteit 27 promotiën op theses plaats vonden. — Te Utrecht werden 103 kandidaats-examens afgelegd; aan 25 adspiranten werd de hoogste, aan 67 de tweede en aan 72 de laagste graad gegeven, terwijl 4 werden afgewezen. Er hadden 23 promotiën plaats; het aantal dissertatiën bedroeg 15. Te Groningen legden 85 studenten een kandidaats-examen af, namelijk: 15 met den hoogsten, 32 met den tweeden en 29 met den laagsten graad, terwijl 10 adspiranten werden afgewezen. Het aantal promotien bedroeg 26, dat der dissertatien was 16; de promotien bij de regtsgeleerde faculteit, 10 in aantal, geschiedden allen op theses.

Aan de drie hoogescholen hadden dus in het geheel 139 promotien plaats [die in de verloskunde en heelkunde niet medegerekenende]; van de 89 dissertatien werden er 48 in de Nederlandsche en 41 in de Latijnsche taal geschreven.

Het aantal Latijnsche scholen bedroeg in het schooljaar 1856 | 57 34, dat der voorloopig erkende gymnasien 8, dat der definitief erkende 22. Sedert het vorig jaar is de Latijnsche school te Alkmaar tot de voorloopig erkende gymnasien overgebragt, terwijl het gymnasium te Groningen onder de definitief erkende is gerekend.

Deze inrigtingen telden op den 15den Januarij 1857 249 onderwijzers en 1857 leerlingen, zijnde dit laatste getal 41 meer dan in het vorige jaar.

Aan het gymnasium te Groningen is dit jaar het eerst geregeld onderwijs gegeven in de nieuw ingerigte voorbereidende klasse, voor welke in het vorige jaar een afzonderlijk docent is aangesteld, wien daarenboven nog een hulponderwijzer is toegevoegd. Deze verandering heeft terstond op het getal der leerlingen een gunstigen invloed uitgeoefend, daar het van 50 tot 74 is geklommen. Het onderwijs in deze voorbereidende klasse heeft aanvankelijk goede vruchten gedragen; het zou meer en meer met dat op het gymnasium worden in verband gebragt. Men verwachtte van deze regeling goede vruchten, vooral voor de tweede afdeeling, die dit jaar, even als in het vorige, door slechts één leerling werd bezocht.

Het gymnasium te Winschoten telde weder als het vorige jaar een aanzienlijk aantal leerlingen. De behoefte aan een talrijker onderwijzend personeel deed zich daardoor des te meer gevoelen. Door vereeniging van klassen heeft men getracht hierin zooveel mogelijk te voorzien, hoewel ongetwijfeld het onderwijs in vele vakken beter zoude geweest zijn, indien daarvoor speciale docenten waren aangesteld. Curatoren hebben zich andermaal tot de regering gewend met verzoek om

subsidie, waaromtrent bij het einde van het schooljaar nog geene beslissing genomen was.

Men telde in 1856 3425 lagere scholen, waaronder 2479 openbare, 271 bijzondere der eerste en 675 bijzondere der tweede klasse. Hieronder zijn tevens begrepen de kostscholen en de dag- en kostscholen, die zoowel tot de openbare als tot de bijzondere scholen der tweede klasse behooren.

Het getal leerlingen bedroeg op alle lagere scholen op den 15den Januarij 393,951, waaronder 219,831 jongens en 174,120 meisjes; op den 15n. Julij 330,467, of 177 371 jongens en 153,096 meisjes.

Van de 393,951 leerlingen, die op den 15den Januarij de lagere scholen bezochten, genoten kosteloos onderwijs 143,336 of 364, tegen 143,703 of 371 op de 1000 in 1855.

Het onderwijzend personeel bedroeg op alle lagere scholen van het rijk 7413, waaronder 6501 van het mannelijke en 912 van het vrouwelijk geslacht.

Naar den maatstaf der bevolking op den 1sten Januarij 1856 verkrijgt men voor de openbare scholen op 10,000 zielen: op den 15den Januarij 1019, op den 15den Julij 818 leerlingen. De reden was het gunstigt op den 15den Januarij in Drenthe 1575, in Friesland 1409, in Overijssel 1446, in Groningen 1561; het ongunstigst: in Utrecht 655, in Zuidholland 771, in Noord Holland 777 en in Noord-Brabant 921.

Voor de beide soorten van bijzondere scholen was de reden, naar denzelfden maatstaf der bevolking, op den 15den Januarij als 270, op den 15den Julij als 263 tot de 10,000.

De toestand van het onderwijs in 1856 mag over het algemeen gunstig worden genoemd. Wel bleef de onzekerheid ten aanzien der wettelijke regeling van het lager onderwijs een ongunstigen invloed uitoefenen, vooral door het terughouden van noodzakelijke verbeteringen; wel werd op nieuw in vele provincien geklaagd over gebrek aan hulponderwijzers, — maar niettemin ging menig gemeentebestuur voort de belangen van het onderwijs te behartigen, en betoonden de meeste onderwijzers voortdurend een hoogst lofelijken ijver. Zelfs was de dusverre telken jare terugkeerende klagt over de onverschilligheid der ouders en het ongeregeld schoolgaan der kinderen niet zoo algemeen; in tegendeel werd hier en daar in beide opzigten verbetering waargenomen, hetgeen ook door de statistieke opgaven wordt bevestigd.

Daaruit toch blijkt dat het getal kinderen, zoo openbare als bijzondere scholen bezoekende, op den 15den Januarij 6336 en op den 15den Julij 7409 meer bedroeg dan op dezelfde tijdstippen in het voorgaande jaar.

De toestand van het onderwijs in de provincie Groningen kan ook thans weder gunstig genoemd worden. Wel bestonden ook hier dezelfde gebreken, waarover in andere provincien geklaagd wordt; namelijk gebrek aan goede ondermeesters en op het platteland mindere regelmatigheid in het schoolgaan, maar deze hebben; dank zij den ijver der onderwijzers, slechts geringen invloed op de deugdelijkheid van het onderwijs kunnen uitoefenen. Over het algemeen echter heeft men bevonden, dat de scholen getrouwer en geregelder bezocht werden dan vroeger geschiedde; en dat ook de belangstelling der ouders in het onderwijs toenam. Op enkele plaatsen ware het wenschelijk, minder geschikte onderwijzers door anderen te vervangen of te doen bijstaan; bij gebrek aan de noodige fondsen kon dit echter nog niet overal geschieden.

In de wijze waarop in de verschillende vakken onderwezen werd is vooruitgang te bespeuren; men liet het in 't algemeen niet meer op een louter leeren aankomen, maar beijverde zich om zooveel mogelijk tot zedelijke en verstandelijke ontwikkeling der jeugd bij te dragen. De natuurkunde won als vak van onderwijs meer en meer veld. De armenscholen te Groningen waren in zeer goeden toestand, dank zij vooral de zorg der plaatselijke schoolcommissie.

In het inkomen der onderwijzers in Groningen is geene merkbare verandering gekomen. Velen hadden een zeer karig bestaan, ontoereikend om zelfs in hunne noodzakelijkste behoeften te voorzien. Eene voordragt van de provinciale commissie van onderwijzers, aan de ged. staten om aan de behoeftige onderwijzers, wier inkomen over 1855 geheel onvoldoende was geweest, door eene toelage eenigzins te gemoet te komen, werd met goed gevolg bekroond, daar eene som van ƒ2500 daartoe werd beschikbaar gesteld.

Zuid- en West-Australie.

De binnenlandsche grenslijnen van de Australische Kolonien zijn in zekere mate denkbeeldig. Wel heeft men op kaarten de grenzen afgeteekend, doch in de werkelijkheid zijn binnen deze ruimten uitgestrekte gewesten begrepen, waar nog bijna nimmer een mensch den voet heeft gezet, en in den loop der eeuwen, bij de toeneming der bevolking en het onderzoeken van onbekende streken, zullen zich waarschijnlijk nieuwe volkplantingen in verband met de kolonien vormen, welke zich echter weinig zullen bekommeren om de slechts in het afgetrokkene afgebakende grenzen. Zoo stelt men de noordelijke grenslijn van Zuid-Australie op 26 graden Zuiderbreedte, zijnde eene westelijke voortzetting van de lijn, welke de noordelijke grenzen van Nieuw-Zuid-Wallis bepaalt. Op gelijke wijze wordt er van het noorden tot het zuiden over de kaart eene lijn getrokken, welke bijna het derde gedeelte van het gansche eiland van de kolonie van West-Australie afsnijdt. In wezenlijkheid echter strekken de bewoonde gewesten van Zuid-Australie zich niet verder dan de Golf van Spencer uit. Verder op, in eene noordwestelijke rigting, is het land gedeeltelijk bereisd, met name door de Heeren Hack, Swinden en anderen, die in de nabijheid van het groote Torres-meer geheele streken hebben ontdekt, welke zeer geschikt voor den landbouw zouden zijn. De kustlijn der kolonie waarin verscheidene belangrijke baaijen als het ware insnijdingen vormen, heeft meer dan 1600 mijlen uitgestrektheid. De rivier Murray, de grootste van geheel Australie, welke op de Australische Alpen ontspringt en de noordelijke grens van de Victoria-kolonie afbakent, komt in Zuid-Australie en ongeveer 34 gr. Z. Br. en na omstreeks 500 mijlen van de kolonie doorloopen te hebben, stort zij zich digt bij de zee in een groot meer, dat den naam van Victoria draagt, nagenoeg 30 mijlen lang en 15 breed is, en door smalle en naauwe kanalen met den oceaan gemeenschap heeft. Een ander eenigzins kleiner meer, Albert genaamd, ligt ten zuiden van het meer Victoria, en een aanzienlijke arm van de zee met name Coorong, strekt zich nagenoeg 100 mijlen zuid-oostwaarts uit en wordt door een smallen strook zandigen grond van de opene zee gescheiden. Op ongeveer drie mijlen afstands ziet men in dezelfde rigting eene lage heuvelenrei; de tusschenruimte wordt in het noordelijke gedeelte door goedbouwland, in het zuiden door moerassige zoutgronden en lage heuvelen ingenomen. De Murray, die tot op 800 mijlen van hare monding onderzocht en bevaarbaar bevonden is heeft eene breedte van nagen 300 Eng. ellen, en op zijn minst 12 voet diepte. De streken langs hare oevers zijn door de natuur mild bedeeld, doch zoodanig met rietgewas begroeid, dat het uiterst moeijelijk wordt ze te bebouwen. Evenwel bestaat er niet de minste twijfel of de Murray, die de drie groote kolonien verbindt, zal eenmaal een belangrijken weg van gemeenschap uitmaken en in de toekomst zullen groote handelsplaatsen langs de oevers dier rivier verrijzen. Ten zuiden van de monding der Murray heeft men een uitgebreid district, waarin het graafschap Robe ligt, dat echter tot nog toe zeer weinig bewoners telt en meest voor schaapsweiden wordt gebruikt. Het noordelijke gedeelte is onvruchtbaar, het zuidelijke ongemeen weelig. De Baer Heuvelen dragen veel houtgewas en bereikten op sommige plaatsen eene hoogte van 3000 voet.

De meest bevolkte districten der kolonie liggen tusschen de rivier Murray en de golf Spencer, en ten oosten van de golf St. Vincent In deze golf ontlasten zich de rivieren de Broughton, Wakefield, Gawler en Torres aan welke laatste rivier Adelaide, de hoofdplaats der provincie, is gelegen. Het binnenland van die landstreek is bergachtig; men heeft er verscheidene ketens met timmerhout bedekt, van welke de Flinders, Bryan bergen, Belvidere, Barossa, de Lofty en Wakefield bergen het meest bekend zijn. De Lofty omtrent 12 mijlen ten oosten van Adelaide, bereikt eene hoogte van 1200 voet. De Byran niet ver van de rivier Broughton, heeft 3012 voet hoogte en de groote Flinder-keten, welke zich van daar in eene noordwaartsche rigting op eene gemiddelde breedte van meer dan 60 mijlen uitstrekt, heeft verscheidene toppen die zich hooger dan 2000 voet verheffen. De Brownberg, digt bij golf Spencer, rijst meer dan 3000 voet boven het vlak der zee. Ten zuiden van de Broughton is de grond vruchtbaarder dan in de dorre heuvelachtige gewesten en men vindt er goede open vlakten zeer geschikt voor het grazen van schapen. De rivier Broughton bereikt de zee slechts in den regentijd, wanneer hare golven door het water dat van de heuvelen stroomt, gezwollen zijn; op andere tijden loopt zij in de zandige kusten dood, welke de golf Spencer omgeven. De Torres is een riviertje, dat nagenoeg zes mijlen ten oosten van Adelaide op de heuvelen ontspringt. In het droogejaargetijde is deze rivier bijna niets anders dan eene aaneenschakeling van zeer diepe meeren, die door smalle kanalen met elkander verbonden zijn; zij verliest zich eindelijk in een groot moeras, bekend onder den naam van Riet-bedding; in den regentijd daarentegen is het een snelle stroom, die in de kreek, ongeveer 12 mijlen noordwest van Adelaide eene uitwatering vindt. Digt bij deze plaats ligt Port Adelaide met eene goede haven voorzien, die schepen van 18 voet diepgang kan bergen. Men heeft er vele pakhuizen en werven en er worden voortdurend verbeteringen aangebragt, die binnen weinig tijds deze plaats tot eene der geschiktste zeehavens in de wereld zullen maken. De stad Adelaide is ongeveer zeven mijlen ten Oosten van de haven verwijderd. Zij bestaat uit twee gedeelten: Noord en Zuid Adelaide, welke door de rivier worden gescheiden, waarover drie stevige bruggen zijn geworpen. De middelste dier bruggen, die het woeligste gedeelten der twee plaatsen verbindt, is zeer schoon van ijzer gebouwd en kost nagenoeg 22,000 p. st. De gouvernementsgebouwen en de voornaamste handelsinrigtingen bevinden zich in het zuidelijk deel der stad, dat eene reeks

regthoekige straten bevat, die over het algemeen bijna een mijl lang zijn; vier schoone terrassen zijn er aan de hoofdpunten opgerigt.

(Vervolg en Slot hierna)

Tot de zonderlinge testamenten kan het hier volgende gebragt worden. De voor 20 jaren te Köslin, in Pommeren, overleden platte-landsheelmeester Kaufmann, die zich verbeeldde, dat hij ten gevolge van het gebruik van zout en andere specerijen aan het graveel leed (hetgeen echter later bij de lijkschouwing is gebleken zoo niet te zijn), vermaakte aan de stad Köslin eene som van 4500 thlr. tot daarstelling van een gebouw, dat tot nagedachtenis aan zijne kwaal de benaming »Graveel" moest dragen. Onder andere bepalingen, had hij deze gemaakt, »dat van het kapitaal, het welk zich gedurende 20 jaren door interest op interest moest vergrooten een stuk gronds, ter grootte van 10 morgen, gekocht en tot een uitspanningsoord ingerigt moest worden. Er zullen aldaar 65 bijenkorven, het getal zijner levensjaren aanduidende, moeten onderhouden worden. Een maal 's jaars en wel op St. Jansdag, moeten de executeuren van zijn testament, daar onthaald worden op een sober middagmaal, waarvan de hoofdspijzen moeten bestaan in appelen, honig en dikke melk. Het zout moet in eene geslotene bus op de tafel geplaatst worden, en zoo een der gasten er gebruik van wil maken, moet hij eerst de toestemming van het gezelschap daartoe vragen. De gasten moeten bediend worden door eene min en een doodgraver, beiden goed gekleed, en met een glas water zal men den erflater een feestdronk moeten brengen." Dit gastmaal, zal dit jaar voor het eerst gehouden worden. De erflater had nog bepaald, dat de graveelsteenen, welke men bij hem vinden zou, in eene blikken bus gesloten, in den muur boven de deur van het uitspannings-locaal zouden worden gemetseld. Daar men zoodanige steenen echter niet gevonden heeft, zoo is deze bepaling natuurlijk vervallen. Het aangekochte stuk gronds ligt in de nabijheid van Köslin, aan den voet van den Collenberg.

Sir Edward Bulwer Lytton heeft het voorbeeld van lord Malmesbury gevolgd en de documenten van het departement van kolonien (met inbegrip van de onder de benaming *Trade and Plantation Papers* bekende stukken) in twee klassen, de geschied- en de staatkundige verdeeld. De grenslinie tusschen beide is, even als bij de documenten van het departement van buitenlandsche zaken, het jaar 1688. Alle stukken van vroegeren tijd kunnen nu ook in de archieven van het ministerie van kolonien, zonder bijzondere formaliteiten, ingezien en afgeschreven worden.

Onlangs hebben de bladen gemeld, dat de bekende romanschrijver Charles Dickens van zijne vrouw gescheiden was, terwijl sommige dier bladen dit berigt deden vergezeld gaan van commentarien, welke alles behalve vleijend voor den beroemden schrijver waren. Deze heeft in een der laatste nummers van de door hem uitgegeven *Household Works* een brief geplaatst, waarin hij de tegen hem ingebragte beschuldigingen van zich afwerpt en voor laster verklaart. Zonder de juiste oorzaak der scheiding mede te deelen, spreekt hij al de omtrent hem en zijne vrouw in omloop zijnde geruchten in dien brief formeel en op eene waardige wijze tegen.

Scheepvaart.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, de Eng. schoener *Excelsior*, kapt. Clommel, van Demerarij. 4 dagen reis.

Den 15n, de Eng. brik *William Sorlie*, kapt. R. Mackenzie.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Plantage Dordrecht, kapt. J. M. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes, kapt. O. S. Parma, adres bij H. C. Levy.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal. Sluit 20 dezer.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij. *Sluit 25 dezer.*

Caspar de Robles, kapt. van Slooten, adres bij H. Degenhard.

Eliza, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Rijnbrand, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

ADVERTENTIEN.

WOENSDAG AVOND *geene GODSDIENSTOEFENING, bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente.*

(10314) Den 15 Augustus beviel voorspoedig van eenen ZOON, GRACIA PINTO, geliefde Echtgenoot van

J. C. TELTING JGZ.

Eenige Kennisgeving.



Het **DAMES CONCERT**, tegen Dingsdag den 17n. dezer aangekondigd, zal plaats hebben op **Woensdag** den 18n., des avonds ten *half acht* ure, in de Zaal boven de Waag.

De Secretaris,

[10313] A. LIONARONS.

TE KOOP:

Het **HUIS** en **ERF** gelegen aan de *Groote Dwars straat*, La. D No. 131. Te bevragen bij

[10316] C. HARREVELT qq.

Paramaribo, *den* 14 *Augustus* 1858.

Genezing zonder Doctoren

door het

ARCANUM

van

Doct. *MULLER Jz.*

Algemeen beroemde *PILLEN uit het Plantenrijk*, Praeservatief en Curatief,

voor alle ziekten, en tegen de KENTERING van het Saisoen, verkrijgbaar bij den Apothecar **H. GOUDMAN.**

[10311]

Aan den WINDMOLEN

bij D. KRUSE

te bekomen:

Eene partij **RIJST.**

ROGGE en KOORNMEEL.

Alsmede:

P. m. 2000 BANANNEN PLANTSOENEN

en

twee IJzeren **PLOEGEN** van uitmuntende constructie.

[10310]

D. C. MUNRO.

heeft ontvangen per *Wm. Sorlie* van *Glasgow*, **Bristol SUIKERKALK** in potten, **Welsh FIRE BRICKS.**

Nog voorradig

CARROT TESTEN, do. 4 voets Brandstaven, *Nieuwe* Rum Puncheons, London Particular Madeira, Oude Port & kisten Roode Wijn, Extra Rum in damejeans, London bottled Porter a *f* 1 per douzijn, 14 ponds vaatjes Extra Boter, Ham, enz. enz.

TE KOOP:

100 VATEN SUIKER,

leverbaar aan de *Longwharf Boston*, mits het hoogste bod goedgekeurd zijnde.

Paramaribo, den 16 *Augustus* 1858.

C. FITZ.

TE KOOP:

STEENKOLEN.

aangebragt per de Engelsche Brik *Wm. Sorlie* ad *f* **25.00** per ton, van boord af te halen.

Paramaribo, den 15 *Augustus* 1858.

(10477) H. WRIGHT.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . . . » —25
De prijs der Advertentien is per regel . » —25